

عنوان مقاله:

نقش «نهاد خمس» در استمرار حیات شیعه

محل انتشار:

پژوهش نامه فرهنگ و معارف دینی، دوره 2، شماره 2 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

محمد اصغریان دستنایی - علوم سیاسی دانشگاه شهرکرد

محمودرضا محمد دوست - دانش آموخته دانشگاه تهران / دکتری مدرسی معارف اسلامی / گرایش تاریخ و تمدن اسلامی

خلاصه مقاله:

مناسبات اقتصادی، از عوامل موثر تداوم حیات انسانی است، از مهم ترین مولفه های رهبران شیعه (علیهم-السلام)، در مواجهه با بحران های اقتصادی پیش روی این اقلیت، تقویت «نهاد خمس» بوده است که نتیجه آن راهکار راهبردی، پایه ریزی نهادهای توانمندی مثل «نهاد وکالت» در عصر حضور و «نهاد مرجعیت» در عصر غیبت برای برون رفت از تنگناهای فراگیر اجتماعی بوده است. بر اساس منابع تاریخی و با رویکردی توصیفی تحلیلی، «نهاد خمس» یکی از پرسابقه ترین نهادهای اقتصادی شیعه در پاسخگویی به نیازهای روزافزون و تامین استقلال مالی شیعه بوده است، که توانسته است، ظرفیت های پنهان خود را در برابر هجمه ها، تحریم ها و محدودیت های حکومت ها نشان داده و در نتیجه نقش موثری در شکوفایی اقتصادی تشیع در چهارده قرن گذشته داشته باشد. به نظر می رسد دستیابی به تصویری شفاف تر از این نهاد کارآمد، بتواند الگوی کارآمدی برای عبور دادن قافله تشیع از گردنه های سخت اقتصادی در زندگی نوین اجتماعی ارائه دهد. چنان که تعمیق باور ضرورت تداوم آن می تواند نقش آفرینی شیعه در جهت نیل به تمدن نوین اسلامی را تقویت کرده تا ضمن حفاظت از تفکر شیعه، آنان را به گروه اجتماعی منسجم، موثر و پویا تبدیل کند.

کلمات کلیدی:

خمس، راهبردهای اقتصادی، امامان شیعه، اقتدار اقتصادی، استمرار حیات اقتصادی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1794078>

